Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0244

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotto: tuki Romanialle, Kyprokselle ja Espanjalle vuoden 2025 luonnonkatastrofien johdosta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. heinäkuuta 2026 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Romanialle toukokuun 2025 lopussa esiintyneiden tulvien johdosta, Kyprokselle heinäkuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta ja Espanjalle elokuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta (COM(2026)1002 – C10-0119/2026 – 2026/0120(BUD))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2026)1002 – C10-0119/2026),

– ottaa huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11. marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002[1],

– ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093[2] ja erityisesti sen 9 artiklan,

– ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn

---

1 EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen[3] ja erityisesti sen 10 kohdan,

– ottaa huomioon Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1058[4],

– ottaa huomioon Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1057[5],

– ottaa huomioon jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115[6],

– ottaa huomioon 17. joulukuuta 2024 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/1058 ja asetuksen (EU) 2021/1057 muuttamisesta jälleenrakennukseen myönnettävän alueellisen hätätilanteen tuen (RESTORE) osalta[7] ja erityisesti siihen liitetyn talousarvionäkökohtia koskevan arvion,

– ottaa huomioon Euroopan ympäristökeskuksen raportin nro 1/2024 – Eurooppalainen ilmastoriskien arviointiraportti (EUCRA)[8],

A. ottaa huomioon, että Romania kärsi vuonna 2025 toukokuun 26. päivän ja kesäkuun alun välisenä aikana rankkasateista, jotka aiheuttivat vakavia tulvia Centrun, Sud-Muntenian ja Nord-Estin alueilla Romaniassa ja aiheuttivat komission arvion mukaan yhteensä 573,59 miljoonan euron välittömät vahingot ja vaikuttivat kriittiseen infrastruktuuriin, julkisiin palveluihin ja tuhansiin kotitalouksiin; ottaa huomioon, että tulvat aiheuttivat laajoja vahinkoja Praidin suolakaivokselle ja siihen liittyvälle vesitekniselle infrastruktuurille;

---

3 EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

4 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.

5 EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.

6 EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.

7 Hyväksytyt tekstit, P10_TA(2024)0059.

8 https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment

B. ottaa huomioon, että heinäkuussa 2025 Kyprosta koettelivat ennennäkemättömät maastopalot Limassolin ja Pafoksen alueilla pitkittyneen kuivuuden, äärimmäisten helleaaltojen ja voimakkaiden tuulien jälkeen, mikä aiheutti komission arvion mukaan yhteensä 252,68 miljoonan euron välittömät vahingot; ottaa huomioon, että maastopalot vaikuttivat tuhansiin asukkaisiin, tuhosivat lähes 900 yksityistä kiinteistöä ja aiheuttivat ainakin kaksi kuolemantapausta;

C. ottaa huomioon, että Espanja kärsi elokuussa 2025 kolmannesta vakavien maastopalojen aallosta ja että komissio arvioi välittömien vahinkojen kokonaismääräksi 4,32 miljardia euroa; ottaa huomioon, että metsäpalot vaikuttivat 16 itsehallintoalueeseen, aiheuttivat merkittäviä ympäristöön liittyviä, sosiaalisia ja taloudellisia vahinkoja ja johtivat ainakin kahdeksaan kuolemantapaukseen;

D. ottaa huomioon, että entistä vakavammat ja yleisemmät tulvat ja maastopalot jäsenvaltioissa heijastavat ilmastonmuutoksen kiihtyviä vaikutuksia, ja edellyttävät unionin tehostettuja toimia sopeutumis-, ennaltaehkäisy- ja resilienssitoimenpiteiden muodossa;

1. ilmaisee syvän solidaarisuutensa kaikille uhreille, heidän perheilleen ja kaikille henkilöille, joihin Romanian tulvat toukokuun lopussa ja kesäkuun alussa vuonna 2025, Kyproksen maastopalot heinäkuussa 2025 ja Espanjan maastopalot elokuussa 2025 vaikuttivat, sekä avustustoimiin osallistuneille kansallisille, alueellisille ja paikallisille viranomaisille;

2. suhtautuu päätökseen myönteisesti konkreettisena ja näkyvänä unionin solidaarisuuden muotona Romanian, Kyproksen ja Espanjan tulvista ja maastopaloista kärsineitä kansalaisia ja alueita kohtaan;

3. muistuttaa, että on tärkeää tiedottaa suurelle yleisölle Euroopan unionin solidaarisuusrahaston (EUSR) aikaansaamista konkreettisista hyödyistä, myös siksi, että se on keino lisätä edelleen kansalaisten tietämystä unionin välineistä ja ohjelmista sekä eurooppalaisesta solidaarisuudesta kriisiaikoina, etenkin asianomaisilla alueilla;

4. muistuttaa, että EUSR:n määrärahat ovat rajalliset eikä sen voida katsoa olevan ainoa väline, jolla reagoidaan suuriin luonnonkatastrofeihin; kehottaa siksi arvioimaan unionin talousarvion rahoituskapasiteettia; korostaa tarvetta nopeuttaa ja yksinkertaistaa kaikkia sen menettelyjä, jotta voidaan varmistaa, että apu saavuttaa asianomaiset alueet mahdollisimman nopeasti;

5. korostaa, että vakavat, tuhoisat ja tappavat luonnonkatastrofit yleistyvät Euroopassa, ja kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota panostamaan ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen tähtääviin toimenpiteisiin, jotta voidaan välttyä ihmishenkien menetyksiltä ja taloudellisilta tappioilta; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että sosioekonomisten tekijöiden vuoksi ilmastoriskit vaikuttavat suhteettomasti haavoittuvassa asemassa

oleviin väestöryhmiin; toteaa, että jäsenvaltioiden olisi asetettava etusijalle palautumista edistävät toimenpiteet, joilla tuetaan asianomaisia väestöryhmiä, pääasiassa haavoittuvassa asemassa olevia yhteisöjä, jotta varmistetaan asianmukaisten asuntojen ja keskeisten palvelujen saatavuus palautumisen aikana; kehottaa toteuttamaan toimia, joilla varmistetaan, että EUSR:n tuki saavuttaa nopeasti lopulliset saajansa, mukaan lukien yritykset, pk-yritykset, perheet ja asianomaiset kansalaiset, sekä toimia, joilla tähdätään infrastruktuurin jälleenrakentamiseen ja aineellisten vahinkojen korjaamiseen, ja toteaa, että näihin kaikkiin on liitettävä vaikutustenarviointi ja asianmukaisia valvontamekanismeja; korostaa, että on tärkeää palauttaa kriittinen infrastruktuuri, kuten liikenne-, energia-, vesihuolto-, terveydenhuolto- ja viestintäverkostot, toimintakuntoon ja vahvistaa niitä, jotta voidaan parantaa katastrofialueiden selviytymiskykyä ja vähentää alttiutta uusille katastrofeille;

6. korostaa, että EUSR:n avulla voidaan ainoastaan hoitaa seurauksia ja että unionin olisi myös edelleen toteutettava toimia ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja sen hillitsemisen hyväksi tukemalla eurooppalaisia ja kansallisia politiikkatoimia luonnonkatastrofien ehkäisemiseksi; korostaa, että Euroopan ympäristökeskuksen raportissa nro 1/2024 ”Eurooppalainen ilmastoriskien arviointiraportti” korostetaan tarvetta toteuttaa toimia siinä tunnistettujen ilmastoriskien johdosta; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota jatkamaan toimia selviytymiskyvyn vahvistamiseksi, varautumisen parantamiseksi ja Pariisin sopimuksen mukaisten sitoumusten täytäntöönpanon edistämiseksi samalla kun varmistetaan tehokkaat katastrofien ehkäisy- sekä riskinhallinta- ja pelastuspalveluvalmiudet kaikkialla unionissa; korostaa, että tarvitaan myös ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotta voidaan sekä lieventää tulevia vahinkoja että estää riskiolosuhteiden paheneminen katastrofien, kuten tulvien, maastopalojen, maanvyörymien tai järvien ja jokien kuivumisen, seurauksena; korostaa eri ohjelmien välisen riittävän joustovaran merkitystä; korostaa, että eri rahoitusohjelmien väliseen mahdolliseen joustavuuteen on liitettävä tiukka talousarvion valvonta, jotta vältetään rahoituksen päällekkäisyys tai tuhlaaminen, ja siinä on noudatettava täysin talousarvion tehokkuuden ja kohdennettujen tulosindikaattoreiden periaatteita;

7. muistuttaa, että RESTORE-välineestä[9] ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto)[10] erityistoimenpiteistä annetaan lisätukea luonnonkatastrofeista kärsiville jäsenvaltioille lisäämällä varojen käyttöön liittyvää

---

9 EUVL L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

10 EUVL L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

joustovaraa; korostaa, että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä näitä mahdollisuuksia;

8. palauttaa mieliin, että tarvitaan tehokasta synergiaa unionin muiden politiikkatoimien ja ohjelmien kanssa, ja korostaa, että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä parhaalla mahdollisella tavalla erityisesti Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahasto plussan ja maaseudun kehittämisohjelmien rahoitusmahdollisuuksia; kehottaa komissiota arvioimaan asian kiireellisyys huomioon ottaen jäsenvaltioilta mahdollisesti tulevia perusteltuja pyyntöjä, jotka koskevat varojen uudelleenkohdentamista luonnonkatastrofiapuun kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/241[11] vahvistettujen sääntöjen mukaisesti; kehottaa asianomaisia viranomaisia varmistamaan asianmukaisen ja tarpeellisen koordinoinnin kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason välillä, jotta voidaan taata, että varat jaetaan avoimesti, tasapuolisesti ja ilman mielivaltaisuutta kaikille asianomaisille paikkakunnille;

9. painottaa, että EUSR:stä myönnettävä tuki ei saisi vähentää jäsenvaltioiden muista unionin politiikoista tai ohjelmista saamaa unionin rahoitusta; palauttaa mieliin, että jäsenvaltiot voivat myöntää valtiontukea sovellettavien unionin sääntöjen mukaisesti erityisesti maatalousyrityksille, joille on aiheutunut vahinkoa luonnonkatastrofien vuoksi;

10. muistuttaa, että vahingot on tärkeää arvioida ripeästi ja perusteellisesti ja siten, että otetaan asianmukaisesti huomioon taloudelliset seuraukset, ja kehottaa lisäämään operatiivisia toimia ennakkomaksujen maksamiseen keskimäärin kuluvan ajan lyhentämiseksi samalla, kun varmistetaan EU:n talousarvion suojaaminen; korostaa tässä yhteydessä, että EUSR:n varojen käytön on oltava täysin avointa ja sitä on seurattava tehokkaasti ja myös valvottava jälkikäteen, jotta voidaan varmistaa, että unionin varat tavoittavat asianomaiset alueet ja asianomaisen väestön; kehottaa komissiota selvittämään kaikkia mahdollisia väyliä EUSR:n varojen käyttöönoton nopeuttamiseksi;

11. korostaa, että EUSR:stä on kiireellisesti myönnettävä välitöntä taloudellista tukea asianomaisille kansalaisille, perheille, yrityksille ja paikallisyhteisöille mahdollisimman nopeasti, jotta voidaan varmistaa, että se annetaan Romanialle, Kyprokselle ja Espanjalle oikea-aikaisesti; kehottaa komissiota myös tutkimaan kaikkia mahdollisia keinoja nopeuttaa EUSR:n varojen käyttöönottoa erityisesti muuttamalla nykyisiä sääntöjä ja myöntämällä korkeampia ennakkomaksuja ehdokasmaille; korostaa, että on tärkeää lyhentää

---

[11] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12. helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

EUSR-tukihakemuksen jättämisen ja rahoituspäätöksen tekemisen välistä aikaa; korostaa, että sisäisiä menettelyjä on yksinkertaistettava ja nopeutettava heikentämättä toimielinten välistä tasapainoa, erityisesti Euroopan parlamentin oikeuksia yhtenä budjettivallan käyttäjänä;

12. kehottaa komissiota tekemään tiivistä yhteistyötä Romanian viranomaisten kanssa, jotta voidaan tukea Praidin suolakaivoksen ja sitä ympäröivien, katastrofin kohteena olleiden yhteisöjen ripeää jälleenrakentamista ottaen huomioon kaivoksen ainutlaatuinen strateginen merkitys alueen talouden häiriönsietokyvylle, työllisyydelle, matkailulle, kansanterveydelle, kriittiselle infrastruktuurille ja vesihuoltoinfrastruktuurille; kehottaa tässä yhteydessä ottamaan käyttöön kaikki asiaankuuluvat unionin rahoitusvälineet ja hyödyntämään mahdollisimman paljon unionin nykyisten sääntöjen mukaisia joustomahdollisuuksia, jotta voidaan nopeuttaa elpymistä, palauttaa olennaiset palvelut, tukea paikallista taloutta ja vahvistaa alueen pitkän aikavälin kykyä selviytyä tulevista tulviin liittyvistä riskeistä; ottaa huomioon haasteiden laajuuden ja niiden sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset ja kehottaa siksi komissiota määrittämään uusia rahoitusvälineitä ja solidaarisuusmekanismeja, joilla voidaan tukea asianomaisia työntekijöitä ja alueita, mukaan lukien joustavuuden lisääminen koheesiopolitiikan varojen käytössä, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+), työttömiksi jääneille työntekijöille perustetun Euroopan globalisaatiorahaston (EGR) ja muiden asiaankuuluvien unionin rahoitusvälineiden käyttöönotto;

13. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan päätöksen;

14. kehottaa puhemiestä allekirjoittamaan päätöksen neuvoston puheenjohtajan kanssa ja huolehtimaan sen julkaisemisesta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;

15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman liitteineen neuvostolle ja komissiolle.

LIITE: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotosta tuen antamiseksi Romanialle toukokuun lopussa 2025 esiintyneiden tulvien johdosta, Kyprokselle heinäkuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta ja Espanjalle elokuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottavat huomioon Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta 11 päivänä marraskuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002[1] ja erityisesti sen 4 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta 17 päivänä joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093[2] ja erityisesti sen 9 artiklan,

ottavat huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen[3] ja erityisesti sen 10 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin solidaarisuusrahaston, jäljempänä ’rahasto’, tavoitteena on antaa unionille mahdollisuus reagoida nopeasti, tehokkaasti ja joustavasti hätätilanteisiin osoittaakseen solidaarisuutta suurten tai alueellisten luonnonkatastrofien tai vakavien kansanterveysuhkien kohteeksi joutuneiden alueiden väestöä kohtaan.

---

1 EUVL L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

(2) Rahasto ei saa ylittää neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU, Euratom) 2024/765[4], 9 artiklassa vahvistettuja enimmäismääriä.

(3) Romania toimitti 14 päivänä elokuuta 2025 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi toukokuun lopussa ja kesäkuun 2025 alussa esiintyneiden tulvien johdosta.

(4) Kypros toimitti 14 päivänä lokakuuta 2025 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi heinäkuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta.

(5) Espanja toimitti 30 päivänä lokakuuta 2025 hakemuksen rahaston varojen käyttöönottamiseksi elokuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta.

(6) Edellä mainitut hakemukset täyttävät asetuksen (EY) N:o 2012/2002 4 artiklassa säädetyt edellytykset rahoitusosuuden myöntämiseksi rahastosta.

(7) Sen vuoksi rahastosta olisi otettava käyttöön varoja rahoitustuen myöntämiseksi Romanialle, Kyprokselle ja Espanjalle.

(8) Jotta voidaan varmistaa, että unionin taloudellinen apu voidaan asettaa asianomaisten jäsenvaltioiden saataville mahdollisimman nopeasti, ja välttää viivästykset Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varojen käyttöönotossa, tämän päätöksen olisi tultava voimaan kiireellisesti päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sitä olisi sovellettava päivästä, jona se hyväksytään,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Varainhoitovuotta 2026 koskevassa unionin yleisessä talousarviossa otetaan käyttöön Euroopan unionin solidaarisuusrahaston varoja maksusitoumus- ja maksumäärärahoina luonnonkatastrofeihin liittyen seuraavasti:

a) Romanialle myönnetään 14 339 675 euroa toukokuun lopussa ja kesäkuun alussa 2025 esiintyneiden tulvien johdosta;

b) Kyprokselle myönnetään 9 209 223 euroa heinäkuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta;

---

4 Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/765, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (EUVL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

c) Espanjalle myönnetään 120 550 858 euroa elokuussa 2025 esiintyneiden maastopalojen johdosta.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Sitä sovelletaan […] päivästä […]kuuta […] [*sen hyväksymispäivästä*][].

Tehty

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

[] *Parlamentti lisää päivämäärän ennen julkaisemista EUVL:ssä.*